

UCHWAŁA NR XXXVII/229/22

RADY GMINY SIEMKOWICE

z dnia 26 kwietnia 2022 r.

w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny w Gminie Siemkowice na lata 2022-2024

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 559) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 447) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Wspierania Rodziny w Gminie Siemkowice na lata 2022-2024 stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siemkowicach.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Waldemar Moryń

Załącznik nr 1
do uchwały nr XXXVII/229/22
Rady Gminy Siemkowice
z dnia 26 kwietnia 2022

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE SIEMKOWICE NA LATA 2022-2024

I. WSTĘP

Program Wspierania Rodzin Gminy Siemkowice na lata 2022-2024 zwany dalej „Programem” opracowany został w związku z wygaśnięciem programu na lata 2019-2021 wdrożonego na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2012 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2022r. poz. 447)

W myśl w/w ustawy na jednostki samorządu terytorialnego założony został obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej. Obowiązek ten jednostki samorządu terytorialnego realizują w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

Zgodnie z art. 176 cytowanej ustawy działania realizowane przez samorząd gminy to:

1. opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
2. tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
3. tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa;
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających;
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
4. finansowanie:
 - a) kosztów szkoleń dla rodzin wspierających;
 - b) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
 - c) kosztów związanych z udziałem pomocy ponoszonych przez rodziny wspierające;
5. współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym
6. sporządzenie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego

7. prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej zamieszkałego na terenie Gminy.

Program jest rozwinięciem Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Siemkowicach na lata 2018-2023, działania w ramach programu wpisują się w cele strategii-zminimalizowanie zagrożeń patologiami społecznymi.

II. DIAGNOZA

Pod opieką Ośrodka Pomocy Społecznej W Siemkowicach 2021 roku znajdowało się 121 rodzin z czego 36 stanowią rodziny z dziećmi. W rodzinach tych wychowuje się 83 dzieci.

Tabela nr 1. Struktura rodzin z dziećmi objętych pomocą GOPS w 2021r.

Liczba dzieci w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
1	13	45
2	8	33
3	8	41
4	5	31
5	1	7
6	1	8

Najczęstszymi powodami korzystania ze świadczeń pomocy społecznej w ostatnich latach były długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, bezrobocie, wielodzietność. Występowanie powyższych problemów w rodzinach może być przyczyną do zaburzenia jej prawidłowego funkcjonowania, dlatego tak niezbędne jest zapewnienie kompleksowych usług i realizowanie działań na rzecz wsparcia dziecka i rodziny.

Tabela nr 2. Najczęstsze powody przyznawania pomocy społecznej w latach 2019-2021

Lp.	Powód przyznania pomocy	Liczba rodzin		
		2019	2020	2021
1.	Długotrwała lub ciężka choroba	108	76	70
2.	Niepełnosprawność	55	48	42
3.	Bezrobocie	30	28	25

4.	Wielodzietność	34	26	18
5.	Ubóstwo	16	14	18
6.	Alkoholizm	12	13	17
7.	Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych	22	20	17
8.	Przemoc w rodzinie	4	2	3
9.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	3	1	3

Ważnym instrumentem polityki edukacyjnej i integracyjnej oraz wyrównywania szans rozwojowych jest edukacja przedszkolna. Dla dzieci, których rozwój przebiega nieharmonijnie lub z opóźnieniem, wychowanie przedszkolne jest szansą na wczesne wspieranie rozwoju w sferze poznawczej, funkcjonalnej i społecznej.

Opieką przedszkolną realizowaną w Gminie Siemkowice objętych jest 67 dzieci w tzw. „Oddziałach Przedszkolnych” i 79 dzieci w Przedszkolu.

Edukacja szkolna w Gminie Siemkowice realizowana jest w trzech szkołach podstawowych – łącznie 379 uczniów.

Dzieci objęte wychowaniem i edukacją od przedszkola do szkoły ponadgimnazjalnej z rodzin, których dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego określonego ustawą o pomocy społecznej, mają możliwość korzystania z jednodaniowych ciepłych posiłków w ramach programu rządowego „Posiłek w domu i szkole”, realizowanym przez GOPS.

Gdy dochodzi do sytuacji, w której rodzice zostają trwale lub czasowo pozbawieni praw rodzicielskich lub władza ta została ograniczona, sąd postanawia o ustanowieniu nad dzieckiem opieki zastępczej i umieszczeniu poza rodziną biologiczną.

Tabela 3. Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej.

Rodzaj pieczy zastępczej	2019	2020	2021
Rodziny zastępcze	6	6	6
Domy Dziecka/placówki	0	0	0

Tabela 4. Odpłatność za pobyt dzieci w pieczy zastępczej w latach 2019-2021

Rok	Kwota odpłatności w złotych
2019	58 510,37
2020	56 179,18
2021	63 675,72

W Gminie Siemkowice od 2013 roku rodziny mające trudności w pełnieniu ról opiekuńczych i wychowawczych są wspierane przez asystenta rodziny, który pomaga w przezwyciężaniu trudności związanych z opieką i wychowaniem małoletnich dzieci. Asystent rodziny ma za zadanie ułatwić rodzicom wypełnianie ról społecznych, aby rodzina mogła normalnie funkcjonować. Jego zadaniem jest również nie dopuścić do umieszczenia dzieci poza rodziną – w placówkach opiekuńczo-wychowawczych lub rodzinach zastępczych. Jeśli jednak dzieci znajdują się w pieczy zastępczej, rolą asystenta są działania na rzecz ich jak najszybszego powrotu do rodziny (praca z rodzicami biologicznymi). Asystent m.in. wspiera te osoby, które pochodzą z rozbitych rodzin, a teraz same w dorosłym życiu mają problemy rodzinne i potrzebują pomocy w odzyskaniu zdolności samodzielnego funkcjonowania. Możliwość taka wynika z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która nałożyła na gminy obowiązek udzielania pomocy rodzinom dysfunkcyjnym.

Powierzając asystentowi pracę z rodziną, uwzględnia się przede wszystkim zakres pomocy, jaka powinna być jej udzielona. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną za jej zgodą i z jej aktywnym udziałem, motywując rodzinę do aktywnego współdziałania w realizacji planu pracy z rodziną. Asystent może również pracować z rodziną na podstawie postanowienia sądowego.

Zadaniem asystenta rodziny jest przede wszystkim udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w uzyskaniu zatrudnienia, podnoszeniu kwalifikacji zawodowych oraz zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego. Oznacza to pomoc bardzo wszechstronną – od pomocy w codziennych obowiązkach domowych – uczeniu racjonalnego gospodarowania, żywienia, sprzątnięcia itp. Do pomocy przy poszukiwaniu zatrudnienia, załatwianiu spraw urzędowych, rozwiązywaniu problemów i konfliktów, które występują w rodzinie.

III. ZASOBY

1. Instytucje i organizacje realizujące zadania mieszczące się w zakresie wspierania rodziny oraz inne pełniące funkcje wspierające:
 - 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siemkowicach.
 - 2) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Siemkowicach
 - 3) Urząd Gminy w Siemkowicach
 - 4) Gminny Zespół Interdyscyplinarny
 - 5) Przedszkole w Siemkowicach.
 - 6) Szkoła Podstawowa w Siemkowicach wraz z oddziałem przedszkolnym.
 - 7) Szkoła Podstawowa w Lipniku wraz z oddziałem przedszkolnym.
 - 8) Szkoła Podstawowa w Radoszewicach wraz z oddziałem przedszkolnym.
2. Instytucje i organizacje z poza terenu gminy Siemkowice:
 - 1) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pajęcznie
 - 2) Powiatowy Urząd Pracy w Pajęcznie
 - 3) Komisariat Policji w Działoszynie
 - 4) Sąd Rejonowy III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Wieluniu
 - 5) Prokuratura w Wieluniu

IV. CELE PROGRAMU

1. **Cel główny:** pomoc rodzinom zamieszkującym na terenie Gminy Siemkowice w stwarzaniu optymalnych warunków do wychowywania dzieci w środowisku rodziny biologicznej oraz wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych w procesie przywracania ich zdolności do prawidłowego funkcjonowania.

1. **Cele szczegółowe:**

- 1) Wsparcie materialne ubogich rodzin z dziećmi zagrożonych bezradnością;
- 2) Wspieranie rodzin zagrożonych patologią, rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu ich problemów życiowych oraz wzmocnienie i wyzwalanie zasobów tkwiących w rodzinach;
- 3) Wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

V. ZADANIA REALIZOWANE W RAMACH PROGRAMU.

Program będzie realizowany na terenie Gminy Siemkowice w latach 2022- 2024. Zaplanowane działania będą realizowane w formie ciągłej.

1. Cel szczegółowy I: Wsparcie materialne ubogich rodzin z dziećmi zagrożonych bezradnością.

ZADANIA	REALIZATORZY /PARTNERZY	PLANOWY TERMIN REALIZACJI
Świadczenie pomocy społecznej rodzinom, żyjącym w trudnych warunkach materialnych.	GOPS	2022-2024
Pomoc w dostępie dzieci z rodzin wieloprotblemowych do przedszkoli.	GOPS, Urząd Gminy, Przedszkole Samorządowe i Oddziały Przedszkolne	2022-2024
Zapewnienie dzieciom i młodzieży z ubogich rodzin posiłków w szkole i przedszkolu.	GOPS, Szkoły, Przedszkole, Oddziały Przedszkolne	2022-2024
Pomoc w zaopatrzeniu dzieci i młodzieży w artykuły szkolne i podręczniki.	Urząd Gminy, Szkoły, GOPS	2022-2024
Udzielanie dzieciom i młodzieży stypendiów i zasiłków szkolnych.	GOPS, Urząd Gminy, Szkoły	2022-2024
Organizacja wypoczynku letniego w formie kolonii z programem profilaktycznym dla dzieci z rodzin dotkniętych programem alkoholizmu, organizowanie czasu w czasie ferii i dni wolnych	GKRPA, szkoły	2022-2024

Współpraca z instytucjami i organizacjami z poza terenu gminy zajmującymi się pomocą rodzinie.	GOPS, GKRPA, Policja, Szkoły, PCPR, PUP	2022-2024
--	---	-----------

2. Cel szczegółowy II: Wspieranie rodzin zagrożonych patologią, rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu ich problemów życiowych oraz wzmocnienie i wyzwalanie zasobów tkwiących w rodzinach

ZADANIA	REALIZATORZY/ PARTNERZY	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI
Systematyczna praca socjalna z rodzinami z problemem opiekuńczo-wychowawczym polegająca m.in. na diagnozie deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, wydolności opiekuńczo-wychowawczej, zaniedbań względem dzieci oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym i rówieśniczym.	GOPS	2022-2024
Zwiększenie poradnictwa rodzinnego oraz prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień od alkoholu i od innych środków psychoaktywnych.	GOPS, GKRPA, szkoły	2022-2024
Promocja i realizacja programów profilaktycznych, terapeutycznych, psychoedukacyjnych, skierowanych do rodziców i dzieci.	GOPS, GKRPA, szkoły, Urząd Gminy	2022-2024
Zapewnienie rodzinom z problemem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych pomocy asystenta rodziny.	GOPS	2022-2024
Działania korekcyjno-edukacyjne mające na celu ograniczenie przemocy w rodzinie skierowane do potencjalnych sprawców przemocy w rodzinie	GOPS, PCPR, GZI	2022-2024
Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez rozwój placówek wsparcia dziennego oraz sport, rekreację i kulturę	Szkoły, Urząd Gminy, Gminna Biblioteka Publiczna	2022-2024
Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, przestępczości i uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży.	GOPS, Policja, Szkoły GKRPA	2022-2024
Współpraca z podmiotami pracującymi na rzecz rodziny z poza terenu gminy.	GOPS, Policja, Szkoły, PCPR, PUP	2022-2024

3. Cel szczegółowy III: Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży

ZADANIA	REALIZATORZY/ PARTNERZY	PLANOWY TERMIN REALIZACJI
Współpraca ze szkołami w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych.	Szkoły, GOPS	2022-2024
Rozwój i wzbogacenie istniejących programów profilaktycznych i edukacyjnych.	GOPS, Szkoły, Policja, Urząd Gminy, GKRPA	2022-2024
Organizowanie zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych.	Szkoły	2022-2024
Uświadomienie rodzicom i opiekunom potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży	GOPS, Szkoły, GKRPA	2022-2024
Wyplata świadczenia wychowawczego tzw. 500 +	GOPS	2022-2024
Wydawanie „Karty Dużej Rodziny” uprawniającej do zniżek i rabatów	GOPS	2022-2024

VI. FINANSOWANIE PROGRAMU

Realizacja Programu będzie odbywać się w zakresie posiadanych środków budżetu gminy, budżetu państwa oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł. Środki finansowe na realizację poszczególnych działań będą uwzględniane cyklicznie w rocznych planach finansowych.

VII. MONITORING I EWALUACJA

Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań, głównie w oparciu o analizę osiągniętych wskaźników realizacji działań. Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych. Realizacja Programu opiera się na stałej współpracy pomiędzy instytucjami w celu osiągnięcia założonych działań oraz prowadzenia ewaluacji i monitoringu Programu.

Monitoring i ewaluacja odbywać się będzie poprzez przedkładanie przez Wójta Gminy Siemkowice w terminie do 31 marca każdego roku Radzie Gminy w Siemkowicach rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny, sporządzonego na podstawie informacji uzyskanych od podmiotów uczestniczących w jego realizacji.

Koordynatorem realizacji Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 w Gminie Siemkowice będzie Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siemkowicach.

VIII. SPOSÓB KONTROLI REALIZACJI PROGRAMU

1. W terminie do dnia 31 marca każdego roku Wójt przedstawia Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.
2. Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siemkowicach na podstawie zebranych danych przedstawia sprawozdanie Radzie Gminy z realizacji Programu Wspierania Rodziny w Gminie Siemkowice na lata 2022-2024 do 31 marca każdego roku.